

VANHUSNEUVOSTO

Aika: 6.3.2018 klo 10.00-12.00

Paikka: Kaupungintalo Monkola, Kokoushuone Messi
Kahvi- ja voileipätarjoilu

Läsnä Markus Karhunsaari, pj
Liisa Haverinen, vpj
Inkeri Kangas
Antti Tuominen
Marja Jaakkola
Maija Kokkonen
Gudrun Lahtinen
Mervi Kaira
Jorma Johansson
Paula Nordström
Mirja Janerus
Tuula Suominen, esittelijä
Jaana Perheentupa, sihteeri
Taina Pennanen, liikuntapalvelupäällikkö, Lohjan Liikuntakeskus Oy

Poissa Maija Kokkonen
Tarja Kunnala

- 1) Puheenjohtaja avasi kokouksen.
- 2) Lohjan Liikuntakeskuksen Taina Pennanen oli kutsuttu esittelemään ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksia eri puolilla Lohjaa. Alueelliset liikuntastrategiat eri taajamiin on tarkoitus päivittää v. 2018 aikana. Lohjan Liikuntakeskus Oy:lla on kysely kuntalaisille 11.3.2018 saakka kotisivuillaan sekä Lohjan kaupungin Facebook –sivuilla. Tarkoituksena kartoittaa kuntalaisten tarpeita ja toiveita Lohjan taajamien liikuntapalveluista.

LLK Oy:lla on 21 ohjattua toiminta- ja liikuntakyvyiltään normaalikuntoisille tarkoitettua liikuntaryhmää. Liikuntaneuvonta on ilmaista kaikille kuntalaisille, myös ikäihmisille on kohdennettua yksilöllisestä ohjauksesta huomioiden terveydentila ja ikä. Toiminta- ja liikuntakyvyiltään heikentyneille on 11 ohjattua liikuntaryhmää. Lohjalla on myös paljon yksityisen sektorin, eläkeläisjärjestöjen, Hiiden Opiston ja liikuntajärjestöjen järjestämää liikuntatoimintaa. Toiminta- ja liikuntakyvyiltään heikentyneille on myös tarjolla terveyskeskusten toimesta fysioterapiaa, sekä ym. liikkumista edistävää viikoittaista ohjauksesta palvelukeskus E:ssä, eläkeläisyhdistyksien sekä vammaisyhdistyksien toimesta.

Liikuntatarjonnassa Lohjan alueella koettuja haasteita; ryhmät ovat aika täysiä Lohjan alueella, rasittavuudeltaan eritasoisia ryhmiä pitäisi luoda lisää ja monipuolisempia liikuntavaihtoehtoja kaivattaisiin. Alueellinen eriarvoisuus liikuntapaikoissa koetaan haastavimpana asiana Lohjalla. Kuljetuspalvelut tuovat ”lähtemiskynnyksen” liikuntapalveluihin esim. Lohjan keskustassa viikolla pidettäviin liikuntaryhmiin. Palveluiden puuttuminen kaikkein heikompikuntoisilta tuo haastavuutta kuntouttamisen kannalta.

Omaehtoinen liikunta korostuu varsinkin alueilla, missä sisäliikuntamahdollisuudet ovat heikommät. Lohjan Liikuntakeskuksen listan hinnoittelu: ohjatut ryhmähinnat 32€ / 38€ / 41€ (15 kertaa), uinti 3,40 sis. kuntosalin / aik. 7,30€ / lapsi 2,90€, kuntosali NK 2,60€ / Te 2,30€ / pikkusalit 5,30€ kuukausi ja 47,70€ vuosi, paitsi alueet joissa esim. kaupungin kuntosaleja tai ikääntyneiden liikuntaryhmiä ei ole tarjolla.

Voimaa vanhuuteen –hanke Lohjalla; tavoitteena vertaisohjatun liikuntatoiminnan lisääminen, tehoharjoittelujaksojen lisääminen kuntosalille, liikkumiskyvyn testaus, esteettömät ja turvalliset liikkumisympäristöt, liikuntaraati ja ulkoliikunnan lisääminen.

Ulkoiluystäväkoulutus käynnistyy keväällä 2018. Myös vertaisohjatut VoiTas – kuntosaliryhmät aloittavat mm. Lohjan keskustassa, Sammatissa ja Nummella. Ryhmät ovat tarkoitettu yli 75 vuotiaille, joilla vaikeuksia suoriutua tavallisista koti- töistä tai on haasteita ulkona liikkumisessa. Ryhmät ovat maksuttomia, ryhmiä hallinnoi Lohjan Liikuntakeskus Oy, ohjaus tapahtuu Voimaa vanhuuteen kouluttajien toimesta.

- 3) Vanhusneuvoston toimintasäännön päivittäminen
Liitteenä oli luonnos uudeksi toimintasäännöksi.

PÄÄTÖS: Toimintasääntö hyväksyttiin.

- 4) Vanhusneuvoston edustajien (2) nimeäminen Lohjan ikääntymispoliittisen ohjelman päivitystyöhön
 - Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista (2012/980) eli niin sanottu vanhuspalvelulaki edellyttää, että kunta laatii suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi. Suunnitelmaan kirjataan toimenpiteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelmassa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä.

Ikääntymispoliittinen ohjelma laaditaan yhdessä ikääntyneiden palvelualueen, kaupunkiorganisaation muiden toimijoiden, yritysten, ikääntynyttä väestöä edustavien järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhdistysten ja kunta- laisten kanssa. Ohjelmassa määritellään, miten kunnassa edistetään ikäih- misten hyvinvointia ja terveyttä ja miten eri toimijoiden vastuut jaetaan. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto. Suunnitelma on tarkistettava val- tuustokausittain ja ikäihmisiä koskevassa päätöksenteossa noudatetaan sen linjauksia. Lohjan ikääntymispoliittinen ohjelma Ikääntyvä Lohja 2015-2018 on hyväksytty valtuustossa maaliskuussa 2015 ja sen päivittäminen on ajan- kohtaista kuluvan vuoden aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Kuntaliitto ovat antaneet laatusuosituksen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi vuosille 2017-2019. Laatusuosituksen tavoitteena on turvata hyvä ikääntyminen ja vaikuttavat palvelut niitä tarvitseville iäkkäille henkilöille sekä tukea vanhuspalvelulain toimeenpanoa. Suositus on tarkoitettu iäkkäiden palvelujen kehittämiseen ja arvioinnin tueksi kuntien päättäjille. Laatusuositukseen on koottu linjaukset palvelurakenteen, asumis- ja hoitoympäristöjen sekä henkilöstön määrän, osaamisen ja johtamisen kehittämiseksi. Laatusuosituksessa huomioidaan ohjaus- ja toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset sekä hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman tavoitteet.

Lohjan ikääntymispoliittisen ohjelman päivitystyöhön ehdotettiin Markus Karhunsarta, Liisa Haverista, Marja Jaakkolaa ja Gudrun Lahtista.

PÄÄTÖS: Lohjan ikääntymispoliittisen ohjelman päivitystyöhön valittiin Marja Jaakkola (varaedustajaksi Liisa Haverinen) ja Markus Karhunsari (varaedustajaksi Gudrun Lahtinen).

5) Ajankohtaista ikääntyneiden palveluissa

- Kotikuntoutuksen pilotointi Lohjalla

Lohjan kaupungin ikääntyneiden palvelut on mukana hallituksen I&O kärkihankkeessa Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa. Kotona asumista tukevaan kokonaisuuteen sisältyy keskeisesti muun muassa kotikuntoutuksen kehittäminen.

Kotikuntoutuksen kehittämisen tavoitteena Uudellamaalla on ollut luoda alueellinen kotikuntoutusmalli, joka yhtenäistää alueen kuntien ikääntyneiden palveluiden toimintatapoja. Uudenmaan kotikuntoutusmallin valmistelussa ovat olleet mukana Itä-Uusimaa, Keski-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa. Kukin Uudenmaan alue on laatinut mallin pohjalta pilotointisuunnitelman, jota testaa alueellaan. Kotikuntoutuksen pilotointi alkaa Lohjalla 1.3.2018 ja kestää lokakuun 2018 loppuun. Pilottiin osallistuvat kotiutustiimi, terveyskeskusosastot 3 ja 5 sekä Roution kotihoito.

Tehostetulla kotikuntoutuksella tarkoitetaan kotona tai kodinomaisessa ympäristössä asuvalle ikäihmiselle tarkoitettua tavoitteellista ja määräaikaista jaksoa, jonka aikana asiakas saa tukea heikentyneeseen toimintakykyyn ja kotona asumiseen. Kotikuntoutuksen tavoitteena on muun muassa se, että asiakas löytää omia voimavarojaan ja edistää toimintakykyisyytään niin, että hän voi jatkaa asumista omassa kodissaan mahdollisimman omatoimisesti.

Lohjalla kotikuntoutus on tarkoitettu pääasiassa yli 65-vuotiaille, joiden kyky selviytyä arjessa on äkillisesti heikentynyt ja jotka eivät vielä ole esimerkiksi kotihoidon asiakkaita. Kotikuntoutusjakson kesto on noin 3-6 viikkoa. Jakson aikana kiinnitetään huomiota muun muassa asiakkaan toimintakykyyn, ravitsemustilaan ja elämänlaatuun sekä asiakkaan omiin näkemyksiin mielekkästä elämästä. Asiakkaan toimintakykyä, ravitsemusta ja elämänlaatua seurataan erilaisten mittareiden avulla. Lisäksi tarkoitus on saada tietoa kotikuntoutuksen vaikuttavuudesta.

- Valinnanvapauspilotti

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt haun valinnanvapausmallien pilotointiin. Hakuaika päättyy 15.3.2018. Pilotoinnit aloitetaan kesällä 2018 sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt maakunta- ja sote -uudistuksen lakipaketin. Pilotteihin on varattu valtion talousarviossa 100 miljoonaa euroa vuodelle 2018. Tulevissa hankkeissa on mahdollista pilotoida kaikkia neljää valinnanvapauden elementtiä tai osaa niistä: sote-keskuksia, suunhoidon yksiköitä, asiakasseteliä ja henkilökohtaista budjettia. Helsingin sosiaali- ja terveystoimi on aloittanut Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kanssa yhteisen hankehakemuksen tekemisen - Uusimaa 2019 -hanke tukee pilotointihakua. Lohja on ilmoittanut kiinnostuksensa olla mukana pilotissa.

- Ajankohtaista sote- valmistelusta

Helmikuun loppuun mennessä pyritään sopimaan soten perustason palvelujen (= kuntien palvelut, ei HUS) eteenpäinvienti muutoksessa aluemallinuksen (alustavasti 5 – 6) avulla, jossa kuntien alueilla olevat palvelut hallinnollisesti yhdistetään isommiksi yksiköiksi, jotka ovat sote-liikelaitoksen osia (eivät itsenäisiä sote-alueita). Lohjalla on yhteistyössä Espoon ja Läntisen Uudenmaan kuntien kanssa käynnistynyt selvitystyö Nordic Health Group (NHG)-konsultointiyrityksen johdolla perustason palvelujen nykytilasta ja palveluverkosta. Työ valmistuu tältä osin helmikuun 2018 aikana.

Lohjan vanhusneuvosto merkitsi tiedoksi oheisen selonteon ajankohtaisista asioista.

6) Voimaa vanhuuteen tavaksi ja tutuksi- hanke

- Vertaisohjaajien koulutus/Lohjan Liikuntakeskus Oy; kts.kohta 2.
- Ikäinstituutti ja Lohjan kaupunki järjestävät Ulkoiluystäväksi iäkkäälle- koulutukset 11.4.2018 ja 19.4.2018 vanhusten palvelukeskuksessa. Ilmoittautumiset Ikähelpin palveluohjaukseen ma-to klo 9-14, p. 044 369 2444, tai sp:iin maarit.andersson@lohja.fi. Koulutukset ja materiaalit ovat maksuttomia.
- Maaliskuun loppupuolella tulee kutsu Voimaa Vanhuuteen tavaksi ja tutuksi -hankkeen kokoukseen joka on 10.4.2018 klo 14.00.

7) Lausuntopyyntö

Lausuntopyyntöjä ei ole tullut vanhusneuvostolle.

8) Muut mahdolliset asiat

Lohjan eri taajamien kokoontumistilat keskusteluttivat vanhusneuvostoa. Lohjan keskustan alueella luontevia kokoontumistiloja on runsaasti verrattuna kauempana olevien taajamien harvoin kokouksiloiksi soveltuviin paikkoihin. Maksullisia tiloja löytyy myös eri taajamista, mutta ilmaisten tilojen tarve eri eläkeläisjärjestöissä on tärkeää, koska monet ovat yleishyödyllisiä yhteisöjä tai yhdistyksiä.

Elinvoima -toimialan palvelutuotannon tilapalvelut ja kirjastotoimi laativat listat vanhusneuvostolle kaupungin tilojen ilmaisista kokoontumispaikoista. Pyyntö on lähetetty 7.3.2018 tilojen palveluiden palvelutuotantopäällikölle Jere Jantuselle ja kirjastotoimen tilavuokrauksia hoitavalle toimistosihteerille Johanna Ketolalle.

9) Seuraava kokous

- Länsi-Uudenmaan vanhusneuvostojen tapaaminen Lohjalla 17.4.2018 klo 10 – 12. Mukana on muutosagentti Soili Partanen. Erillinen kutsu lähtee maaliskuussa kaikille länsi-uudenmaan kuntien vanhusneuvostoille.
- Vanhusneuvoston seuraava kokous on 26.4.2018 klo 10 – 12 Petäjäkodissa. Petäjäkodin esittelyyn on mahdollista osallistua kokouksen jälkeen.

Muistion vakuudeksi

6.3.2018

Markus Karhunsaari
puheenjohtaja

Jaana Perheentupa
kokouksen sihteeri